

KIIFO

INSTITUTT FOR
KIRKE-, RELIGIONS- OG LIVSSYNSFORSKNING

Årsmelding 2018

Vedtatt på KIFO styremøte 5. mars 2019

sak 3/18

INNHold

INNHold	1
1 KIFO, INSTITUTT FOR KIRKE-, RELIGIONS- OG LIVSSYNSFORSKNING 2018	2
1.1 EN SAMMENFATTENDE INTRODUKSJON TIL ÅRSMELDINGEN	2
STYRETS VURDERING	4
2 VIRKSOMHETEN 2018	6
KIFOS FORMÅL	6
ORGANISASJON OG STAB	7
KONTAKT OG SAMARBEID I NETTVERKET	7
INTERNASJONALT SAMARBEID	8
SENTRALE AKTIVITETER 2018	9
NORDIC JOURNAL OF RELIGION AND SOCIETY (NJRS)	11
PUBLISERING OG FORMIDLING	11
ØKONOMI	11
3 HOVEDSAMARBEIDSPARTNERNE, REPRESENTANTSKAPET OG STYRET	13
HOVEDSAMARBEIDSPARTNERE 2018	13
REPRESENTANTSKAPET 2018	13
KIFOS STYRE 2018	14
4 ANSATTE	15
5 PROSJEKTER UNDER ARBEID 2018	16
5.1 ENDRING OG KONTINUITET I DEN NORSKE KIRKE	16
5.2 RELIGION I SAMFUNNET OG RELIGIØST MANGFOLD	17
5.3 LIVSSYN, VERDIER OG ETIKK	19
5.4 ANALYSE AV OG FORSKNING PÅ REGISTERDATA OG STATISTIKK PÅ KIRKE-, RELIGIONS- OG LIVSSYNSFELTET	20
5.5 ANDRE PROSJEKTER	21
6 PUBLIKASJONER.....	23
6.1 BØKER	23
6.2 ARTIKLER I BØKER	23
6.3 ARTIKLER I TIDSSKRIFTER	23
6.4 RAPPORTER	24
6.5 BOKANMELDelse I VITENSKAPELIG TIDSSKRIFT/FAGTIDSSKRIFT	24
6.6 BEDØMMELSESKOMITEER (DR.AVH., DISPUTASER, TILSETTINGER)	24
6.7 FOREDRAG OG GJESTEFORLESNINGER	26
6.8 PAPERPRESENTASJON VED VITENSKAPELIG KONFERANSE	28
6.9 FRAMTREDEN I MEDIA: KRONIKKER, ARTIKLER, INTERVJUER	29

1.1 EN SAMMENFATTENDE INTRODUKSJON TIL ÅRSMELDINGEN

KIFO, Institutt for kirke-, religions- og livssynsforskning leverer forskningsbasert kunnskap om kirke, religion og livssyn i samfunnet. KIFOs forskningsfelt har stor offentlig interesse, det er aktuelt, oppgavene er mange og behovet for oppdatert kunnskap er stort.

I 2018 har KIFO fulgt opp prioriteringer i strategiplanen for 2017-2019, som er: 1. Endring og kontinuitet i Den norske kirke. 2. Religion i samfunnet og religiøst mangfold. 3. Livssyn, verdier og etikk.

Endring og kontinuitet i Den norske kirke.

Grunnlovsendringene i 2012 og forvaltningsreformen i 2017 har endret Den norske kirke fra å være statskirke til å bli et selvstendig trossamfunn. Samtidig er det mange sider ved den gamle statskirkeordningen som består.

Både ytre og indre faktorer utløser endringsprosesser i Den norske kirke. Lovendringer, kommunesammenslåinger og et politisk fastsatt statstilskudd, på den ene siden. Nedgang i dåpstill, prestemangel, behov for organisatoriske omstillinger og kirkevalgenes resultater, på den andre siden. Denne utviklingen har vært prioritert forskningsinteresse gjennom flere år. KIFO har som ambisjon å analysere og fortolke empiriske data som beslutningsunderlag for beslutningstakere i Den norske kirke, i andre tros- og livssynssamfunn, på Stortinget og i norske kommuner.

I 2018 har KIFO blant annet forsket på unge voksnes bibelbruk, hvordan Den norske kirke møter ungdom og unge voksne, og hvordan barnenattverd kan påvirke nattverdspraksis og menighetskultur. KIFO startet opp et nytt prosjekt om rekruttering til kirkelige stillinger som skal videreføres i 2019. I tillegg kommer KIFOs løpende arbeid med behandling og fortolkning av statistikk og registerdata om religion og tros- og livssynssamfunn i Norge.

Religion i samfunnet og religiøst mangfold

Tros- og livssynssamfunnene utenfor Den norske kirke vokser, og det religiøse landskapet er mer sammensatt enn noensinne. En ny tros- og livssynslov har vært på høring og ventes å bli vedtatt av Stortinget i 2019. Myndighetene ser i økende grad på tros- og livssynssamfunn som samarbeidsparter i arbeid med å styrke lokalsamfunn, øke integrering og motvirke negativ sosial kontroll, hatytringer og religiøs radikaliserings.

I 2018 har KIFO blant annet forsket på religionsdialog, muslimer og islamofobi, humor og religion og vært en tydelig bidragsyter til den aktuelle samtalen om religiøse minoriteter i Norge.

KIFO har samarbeidet med Rådet for tros- og livssynssamfunn (STL) og Oslo kommune om en stor survey-undersøkelse av Oslos tros- og livssynssamfunn og i hvilken grad de driver med religionsdialog og samfunnsrettede aktiviteter.

Livssyn, verdier og etikk

Verdier, tradisjoner, etikk og religiøse praksiser er i endring, og enkeltmenneskers tro lar seg ikke disiplinere av institusjonelle rammer. Dette kaller på økt forskningsinnsats, det krever større årvåkenhet, grundighet og bredde i de teoretiske perspektivene.

I 2018 har KIFOs forskere blant annet arbeidet med data fra den store tro- og livssynsundersøkelsen, unges holdninger til menneskerettigheter, rasebegrepets fortid og nåtid, og hatretorikk. KIFO har samarbeidet med Blå Kors om en undersøkelse av kristne organisasjoners opplysnings- og holdningsarbeid om rus og seksualitet for barn før ungdomsalderen, de såkalte «tweens».

KIFOs forskere var i 2018 til sammen engasjert i 22 ulike prosjekter.

Utadrettet virksomhet

KIFO har som oppgave å opplyse samfunnsdebatten om kirke, religion og livssyn. Den politiske meningsdanningen trenger fakta, forskningsbasert kunnskap, velbegrunnet analyse og teoretisk drøftede fortolkninger – ofte som motvekt til offentlig uttrykte antakelser, fordommer og uvitenhet. Forskerne driver derfor omfattende utadrettet virksomhet. Deres kunnskaper og innsikter er etterspurt.

I 2018 viser opptellingen 61 mediebidrag og 32 foredrag og gjesteforelesninger.

Vitenskapelige publiseringer

KIFOs forskere er produktive og faglig ambisiøse. Forskningen skjer i nettverket av hovedsamarbeidspartnere og i kontakt med fagfeller i et internasjonalt forskerfelleskap.

Etter rekordåret 2017, der en uvanlig stor mengde tekster ble klare for publisering samtidig, har 2018 vært et mer alminnelig, men fortsatt produktivt og godt publiseringsår. I 2018 har en av KIFOs forskere utgitt lærebok i kvalitativ analyse. En doktorgradsavhandling om religion i skandinaviske livsstilsblader er blitt forsvart og 11 vitenskapelige artikler er publisert i anerkjente vitenskapelige publiseringkanaler. Forskerne har deltatt på en rekke internasjonale konferanser, der de har bidratt med 10 presentasjoner av egen forskning. I tillegg kommer utgitte rapporter og bokanmeldelser.

Bemanning

KIFO har i 2018 hatt fem forskere i fulltidsstilling og én professor II (20 %) i tillegg til forskningssjef. Blant forskerne er det sosiologer, statsvitere og sosialantropologer.

Evalueringsrapport av KIFO

KIFOs styre inngikk høsten 2018 avtale med to eksterne forskere om å foreta en evaluering av KIFOs virksomhet. Evalueringsrapporten skal leveres høsten 2019 og vil danne grunnlag for fremtidige vurderinger av KIFOs organisering og økonomi.

KIFO-jubileum

I 2018 var det 25 år siden KIFO ble stiftet og dette ble markert med et jubileumsseminar på Vitenskapsakademiet i Oslo 21. november. Det faglige programmet belyste både de viktigste religiøse

endringene i Norge de siste 25 årene og KIFOs rolle i forskning og formidling. KIFO hadde invitert gamle kollegaer og støttespillere, så vel som aktuelle samarbeidspartnere. KIFOs første forskningssjef, Ole Gunnar Winsnes, ble særskilt takket, og en av KIFOs «fødselshjelpere», professor emeritus Knut Lundby, bidro med en historisk innledning på seminaret, som satte KIFOs tilblivelse og virke i perspektiv og ga kunnskapsoverføring og dokumentasjon.

STYRETS VURDERING

Den 21 november 2018 ble det avholdt et seminar på Vitenskapsakademiet i Oslo for å markere KIFOs 25-årsjubileum. På jubileumsmarkeringen deltok representanter for Den norske kirke og andre tros- og livssynssamfunn, ulike universiteter og høyskoler, kultur- og kirke departementet, samt journalister og forlagsfolk. I løpet av tiden KIFO har eksistert har instituttet utviklet seg til å bli en innflytelsesrik forskningsinstitusjon. KIFO har knyttet til seg et stort nettverk av interessenter gjennom sitt mangfoldige arbeid med å studere ulike sider ved religionens rolle i samfunnet. Styrets vurdering av KIFOs virksomhet for 2018 vil oppsummeres i sju konklusjoner.

Styrets første konklusjon er at KIFO fremstår som en innflytelsesrik virksomhet, langt større enn det antallet forskere som arbeider ved instituttet skulle tilsi. KIFO er et nettverk som har tråder inn i norsk og nordisk kirkeliv, de akademiske lærestedene og i ulike organisasjoner. Nettverket bidrar med inspirasjon til forskere, som igjen bidrar til produksjon av forskning, lærebøker, artikler, faglig formidling og debatter i offentligheten.

Styrets andre konklusjon handler om KIFOs betydning for Den norske kirke. Gjennom flere grundige og detaljerte datainnsamlinger og undersøkelser har KIFO bidratt til at kirken kan fatte beslutninger på et solid grunnlag. Slik sett har nytteeffekten av KIFOs virksomhet vært stor for Den norske kirke.

Den tredje konklusjonen handler om verden utenfor Norge. KIFO fremstår som et nordisk kompetansesentrum for samfunnsvitenskapelig religionsforskning, og derfor også et naturlig sted for utgivelse av det nordiske religionssosiologiske tidsskriftet *Nordic Journal of Religion and Society* (NJRS). Dette tidsskriftet publiserer forskning på et høyt internasjonalt nivå. KIFO har også flere ganger vært medarrangør til den nordiske religionssosiologiske konferanse. I 2018 ble denne avholdt i Oslo og samlet om lag 200 deltakere fra en rekke land, også utenfor Norden.

Konklusjon nummer fire er at KIFO har utviklet seg til å bli et sentralt miljø for empirisk religionsforskning i Norge. KIFO har en relasjon til et stort antall læresteder i Norge, noe som også gjenspeiles i Kifos representantskap.

Den femte konklusjonen handler om KIFOs publiseringsformer. KIFO har blant annet utviklet en egen rapportserie. Denne er åpent tilgjengelig og nedlastbar på KIFOs nettside. Andre deler av forskernes virksomhet publiseres som vitenskapelige artikler og bøker. Forskerne ved KIFO publiserer forskning av høy vitenskapelig kvalitet, og gjennom å legge til rette for open access publisering har KIFO også gjort sitt for å maksimere nytten av vitenskapelig publisering.

Styrets sjette konklusjon handler om uro. Styret vil uttrykke uro med tanke på om KIFO med sin nåværende utforming og finansering kan klare å rekruttere og beholde de forskerne som er nødvendig

for å bevare virksomhetens posisjon i fremtiden. KIFO tilbyr interessante og utfordrende forskningsoppgaver, men også forskere er opptatt av en trygg arbeidsplass. Dersom KIFO hvert år møtes med forslag om økonomiske nedskjæringer er styret bekymret for instituttets fremtidige rekruttering. For å kunne beholde sin spisskompetanse er det viktig at KIFO kan tilby sikre arbeidsplasser på lik linje med norske universiteter og høyskoler.

Den sjuende og siste konklusjonen omhandler framtiden. Norge fremstår som et stadig mer flerreligiøst samfunn. Nye og mer uorganiserte religiøse bevegelser har kommet til de siste årene, og vi ser også et religiøst mangfold innenfor institusjonalisert religiøst liv. KIFOs fokus på å forstå religionens rolle i det norske samfunnet blir derfor ikke mindre viktig i fremtiden. Styret vil fremheve at det derfor er viktig å støtte opp om KIFO slik at instituttet kan fortsette å ha rollen som det ledende religionssociologiske fagmiljøet i Norge. Styret anbefaler med dette lesningen av årsmeldingen om KIFOs avtrykk år 2018.

KIFOS FORMÅL

KIFO, Institutt for kirke-, religions- og livssynsforskning ble opprettet i 1993 av Kirkerådet i Den norske kirke etter oppdrag fra Kirkemøtet, og har ifølge vedtektene følgende formål:

- Å drive og stimulere til forskning om kirke, religion og livssyn i samfunnet
- Å drive utrednings- og utviklingsarbeid i det samme fagområdet
- Å formidle forskning og forskningsresultater til brukerne, til menighetene, til samfunnet og til den offentlige debatten

KIFO skal drive forsknings-, utrednings- og utviklingsarbeid innenfor sitt arbeidsområde, med særlig vekt på empirisk forskning. KIFO skal være en fri og uavhengig forskningsinstitusjon. Grunnforskning vil ofte være initiert av KIFO og/eller KIFOs samarbeidspartnere og finansiert gjennom grunnfinansieringen, eventuelt gjennom Norges Forskningsråd eller andre eksterne forskningsfond. Anvendt forskning vil som regel være utviklet i samarbeid med og finansiert av oppdragsgivere.

KIFO har et forskerfokus på rollen Den norske kirke og andre tros- og livssynssamfunn har i samfunnet, og virkninger av politiske og kulturelle endringer. KIFO bidrar til å fortolke mangfoldet innenfor religions- og livssynsfeltet og i den sosiale og kulturelle konteksten. Aktuelle utfordringer for Den norske kirke er også viktig å belyse ut i fra et internasjonalt perspektiv.

KIFO har videre en fler- og tverrfaglig profil. Den er flerfaglig ved at både empiriske, historiske og systematiske studier inngår, og så vel deskriptivt som normativt orienterte fag betraktes som relevante. Profilen er tverrfaglig ved at de ulike fagperspektivene settes i stadig gjensidig dialog med hverandre. I praksis skjer dette ved at fagpersoner med ulik kompetanse samarbeider om prosjekter, og gjennom å inkludere ulike teoretiske, empiriske og metodiske perspektiver.

KIFOs forskningsmiljø og forskningsnettverk utgjøres av 1) et forskningssenter med en fast stab av forskere, og 2) et nettverk av hovedsamarbeidspartnere fra Den norske kirke og universitets- og høyskolesektoren, som er knyttet sammen gjennom samarbeidsavtaler, og 3) et av styret oppnevnt Forskningsutvalg (FU) med eksterne medlemmer. Sammen skal disse virkeliggjøre KIFOs formål og strategi.

Strategisk plan for 2017–2019 fastsetter følgende særlige satsingsområder for virksomheten i denne perioden:

- Endring og kontinuitet i Den norske kirke
- Religion i samfunnet og religiøst mangfold
- Livssyn, verdier og etikk

Analyse av og forskning om statistikk-data for kirke-, religions- og livssynsfeltet er et kontinuerlig ansvar for KIFO.

ORGANISASJON OG STAB

Staben på KIFO i 2018 består av 5 forskere i 100 prosents stilling, forskningssjef med 33 prosent forskningsandel, en rådgiver i administrativ stilling og en deltidsansatt forskningsassistent. Blant de heltidsansatte er det nå 2 forskere med professorkompetanse, 4 forskere med doktorgrad. En av forskerne er i fødselspermisjon frem til midten av mars. KIFO viderefører avtalen med en professor II i 20 % stilling. Det er to deltidsansatte regnskapsmedarbeidere tilknyttet KIFO frem til 31. mai. En av forskerne går ut i permisjon 15. oktober. Bemanningen har følgelig variert gjennom året. Ved utgangen av 2018 var det 6,7 årsverk ved KIFO.

Forsker Ann Kristin Gresaker hadde fødselspermisjon frem til hun disputerte 22. mars. Avhandlingen hadde tittelen «Relevant religion. Nordiske livsstilbladers fremstillinger av religion 1988–2008» og ble innlevert ved Institutt for samfunnsgeografi og sosiologi, Universitetet i Oslo. Forsker I Pål Ketil Botvar fikk innvilget 1 års permisjon fra 15. oktober i forbindelse med overgang til en professorstilling ved Universitetet i Agder. KIFO ansatte en deltids forskningsassistent med mastergrad fra 16. oktober.

Representantskapsmøtet ble avholdt 12. juni 2018. Ved valg til KIFO-styret ble det gjenvalg av Professor Jørgen Straarup, Institutionen för historia och samtidsstudier, Södertörns högskola (gjenvalg) og varamedlem Direktør Marianne Uri Øverland, IKO – Kirkelig pedagogisk senter.

Det ble også gjenvalg av valgkomiteén som består av: Dekan Aud Valborg Tønnessen, Teologisk Fakultet, UiO, Professor Kjetil Fretheim, Det teologiske menighetsfakultet, og Førsteamanuensis Per Halse, Høgskolen i Volda.

KIFOs virksomhet ble drøftet etter en innledning av Jørgen Straarup i styreleders fravær. Samtalen kretset rundt KIFOs økonomi og relasjon til Den norske kirke, og ulike tolkninger av kirkeforskningens posisjon innenfor KIFOs samfunnsoppdrag.

KIFOs styre har avholdt fire møter og behandlet 32 saker. Den viktigste saken i 2018 har vært oppfølging av Kirkemøtets vedtak om å be styret om en evaluering av KIFO.

Styreleder, forskningssjef og rådgiver møtte til det årlige møtet med Kirkerådet 8. mai. På møtet ble årsmelding og regnskap for 2017 gjennomgått. Kirkemøtets vedtak en evaluering av KIFO ble drøftet. KR ba styret om å ta ansvar for gjennomføring av en ekstern evaluering, finansiert av KR.

KIFOs forskningsutvalg (FU) har en rådgivende funksjon overfor styret og forskningssjefen. Utvalget består av professor Geir Skeie, Universitetet i Stavanger, førsteamanuensis Lars Laird Iversen, Det teologiske menighetsfakultet, forsker II Signe Bock Seggaard, ansatt ved Institutt for samfunnsforskning, Oslo, og forsker III Ann Kristin Gresaker som ansattes representant.

Det har vært fire møter i utvalget 2018 inkludert fellesmøtet med styret i mai. FU har i 2018 behandlet 28 saker.

KONTAKT OG SAMARBEID I NETTVERKET

KIFO arbeider sammen med sine hovedsamarbeidspartnere og andre nasjonale og nordiske institusjoner om en rekke forskningsprosjekter, blant annet:

- *Nordic Conference of Sociology of Religion 2018*: KIFO var medarrangør av NCSR 2018 i Oslo. Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi, Universitetet i Oslo, ved Inger Furseth som nå er professor II ved KIFO var hovedarrangør og Det teologiske menighetsfakultetet var også medarrangør. Foruten planlegging og praktiske oppgaver ledet KIFOs medarbeidere flere plenums- og papersesjoner.
- *Luther 2017. Tilbakeblikk på reformasjonsjubileet*. KIFO arrangerte sammen med Teologisk Fakultet et forskningsseminar om reformasjonsjubileet på Litteraturhuset, Oslo. 12. januar. De norske jubileumsmarkeringene og historiebruken, ble det satt i en komparativ ramme ved at det ble formidlet opplysninger om tyske, danske og svenske jubileumsarrangementer.
- *KIFO 25-årsseminar: Forskning og religiøs endring 1993-2018*. Det norske Vitenskapsakademi, Oslo. KIFO inviterte samarbeidspartnere, tidligere ansatte, og andre interesserte til en høytidelig markering av KIFOs virksomhet i 25 år. Det ble tilbakeblikk på KIFOs forskning, presentasjon av et par aktuelle prosjekter og paneldebatt om forskningsbehovene fremover.
- Ann Kristin Gresaker er medlem av referansegruppa til forskningsprosjektet SPOR – Studium, profesjon og rekruttering sammen med forskere fra VID og MF.

KIFO deltok på Kirkemøtets åpningsdag 11. april og hadde en egen stand i fellesarealet utenfor møtesalen de to første møtedagene.

I representantskapsmøtets faglige del var temaet «Religion og nasjonalisme». Sindre Bangstad tok for seg den historiske bakgrunnen for koblingen mellom religion og nasjonalisme i Europa, Nord-Amerika og Sør-Afrika, mens Mariel Aguilar Stølen, fra Senter for utvikling og miljø ved UiO, hadde et innlegg om religion og rasisme i Latin-Amerika.

KIFO hadde stand på Trosopplæringskonferansen på Gardermoen 17. oktober, med salg av publikasjoner og informasjon om KIFOs forskningsvirksomhet.

Det er også samarbeid i nettverket ved at KIFO forskere påtar seg undervisnings-, veilednings- og evalueringsoppdrag for studenter ved institusjonene.

INTERNASJONALT SAMARBEID

KIFOs forskere har i 2018 vært aktive i flere internasjonale forskningssamarbeidsprosjekter, og har verv i internasjonale fagorganisasjoner:

Pål Ketil Botvar deltar i et internasjonalt forskernettverk tilknyttet Universitetet i Würzburg med prosjektet Religion og menneskerettigheter. Forskernettverket omfatter 20-30 forskere fra Europa, USA, Afrika og Asia. Forskningssamarbeidet har pågått siden 2005 og har hatt årlige konferanser i Tyskland, Kroatia, Sverige og Italia. I tilknytning til prosjektet har KIFO gjennomført to store surveyundersøkelser blant ungdom i Oslo-området. Religionslærerforeningen har vært en viktig samarbeidspart i datainnsamlingen. Botvar har gjennom prosjektet bidratt med artikler i seks bøker utgitt på Brill eller Springer forlag, samt publisert artikler i norske og nordiske tidsskrifter. Flere av bidragene er skrevet sammen med utenlandske partnere. Han har bidratt til to nye bøker på Springer

i 2018. Den norske delen av prosjektet har mottatt støtte fra Teologisk fakultet ved UiO, Fritt Ord og Den norske kirkes trosopplæring.

Sindre Bangstad deltar i Islamophobia Research and Documentation Project (IRDP), tilknyttet University of California, Berkeley. Han har også blitt tilknyttet Columbia University, Institute for Religion and Public Life, i New York som 'visiting scholar', hvor han vil delta i utviklingen av et internasjonalt forskningsprosjekt om religion og populisme, som koordinator for de europeiske delprosjektene. Sindre Bangstad var koordinator for Fritt Ord-støttet arrangement med Professor Paul Gilroy, King's College London, på Wergeland, Litteraturhuset i Oslo, 17. april: «Paul Gilroy Against Race and Racism». Han er medlem av International Advisory Board for det nye tidsskriftet Public Anthropology, som utgis av Brill. Bangstad har deltatt i prosjekt- og søknadsutvikling på en rekke forskningssøknader som inkluderer utenlandske forskere.

Ann Kristin Gresaker og Ånund Brottveit deltar i et internasjonalt forskningsprosjekt om religionsdialog (ReDi) som administreres av Universitetet i Hamburg og finansieres av The German Federal Ministry of Education and Research. KIFO samarbeider med forskere fra Universitetet i Stavanger og VID/Rogaland om et delprosjekt med empiri fra Oslo. Forskere fra Tyskland, England og Sverige deltar i hovedprosjektet.

SENTRALE AKTIVITETER 2018

Prosjektporteføljen for 2018 avspeiler KIFOs strategiske mål slik disse er uttrykt i strategisk plan 2017–2019 og den etterspørsel som uttrykkes gjennom ekstern finansiering. I 2018 faller de eksternt finansierte prosjektene i stor utstrekning innenfor KIFOs satsningsområder og bidrar på den måten til at KIFOs sentrale forskningsmål realiseres.

I utvikling av eksternt finansierte prosjekter så vel som gjennom prioritering innenfor sin grunnbevilgning, legger KIFO vekt på å respondere på aktuelle utviklingstrekk, behov og initiativer på området kirke, religion og livssyn i samfunnet. Søknadssamarbeidet har involvert forskere fra KIFOs hovedsamarbeidsnettverk og fra andre fou-miljøer, nasjonalt og internasjonalt. Tematikken har vært nordiske religionspolitiske modeller, hatytringer, samfunnsmessige utfordringer forbundet med økende religiøs mangfold, ekstremifisering («radikalisering»), kirketilhørighet etter konfirmasjon og gudstjenestedeltakelse i Den norske kirke.

Sindre Bangstad fikk i 2018 innvilget midler fra forskningsrådet (NFR) gjennom prosjektet «INTERSECT: Intersecting Flows of Islamophobia», som administreres av MF Vitenskapelig høyskole. «Nåløyet» for NFR-finansiering er svært trangt, men det anses som viktig å prioritere og utvikle NFR-søknader for å utvikle KIFOs kompetanse og eksterne forskningsnettverk.

KIFOs grunnbevilgning brukes på to måter: For det første ved å gi bedre rom for vitenskapelig publisering og formidling til samfunnet for øvrig, av forskningsbasert kunnskap. For det andre til å utføre forskning på områder som vi anser som viktig, men som har svakere tilgang på ekstern finansiering. Det legges også vekt på å forske på data tilgjengelig gjennom kirkelige statistikker og registre: Dette skjer, både gjennom særskilte prosjekter basert på kirkestatistikdata, og gjennom å analysere slike data i andre prosjekter i kombinasjon med andre datakilder.

I tråd med disse overordnede prinsippene har KIFO videreført prioriteringen fra 2017 av følgende forskningsområder:

- Forskning om sentrale reform- og endringsprosesser i Den norske kirke, herunder forskning om trosopplæring, nattverdstradisjonen og kultursatsing i Den norske kirke
- Forskning om religion og offentlighet og religiøst mangfold
- Forskning som gjennom anvendelse og analyse av kirkestatistikk og registerdata gir kunnskap om tilstand og endring i Norge på området kirke, religion og livssyn.

Noen utvalgte prosjekter

- «Barnenattverd og endringer i den norske nattverdstradisjonen». Prosjektet ser på den nye nattverdstradisjonen i Den norske kirke der barn inkluderes i nattverden. Barnenattverd vil også settes inn i en videre kulturell og historisk sammenheng der vi vil analysere denne praksisen som en del av en langsiktig endring av den norske nattverdstradisjonen.
- «Undersøkelse blant Oslos tros- og livssynssamfunn». Spørreundersøkelsen er utviklet av forskere i Hamburg og gjennomføres som en QuestBack survey. KIFO har samarbeidet med STL for å følge opp respondentene og sikre god deltakelse. Undersøkelsen vil gi mer kunnskap om tros- og livssynsmangfoldet i Oslo, om hva som skjer av samfunnsrettede aktiviteter på lokalt plan, og hvordan ulike trossamfunn og livssynsorganisasjoner stiller seg til kontakt med andre.
- «Tweens i trosopplæringen». Basert på en kvantitativ undersøkelse blant cirka 500 frivillige og ansatte og intervju med fem personer med formidlingserfaring i kirker og kristne organisasjoner, undersøkte prosjektet hva som kjennetegner formidlingen til tweens. Dette innebærer hvilke typer tiltak som finnes, hvilke metoder som benyttes og hvilke temaer som adresseres, deriblant om og eventuelt hvordan seksualitet, gaming, data- og nettbruk og rus tas opp. Prosjektet resulterte i rapporten «*Bra nok som du er.*» *Formidling til tweens i kirker og kristne organisasjoner.*
- «Å tilbringe tid med Gud» er andre rapport fra et samarbeid mellom KIFO og Det Norske Bibelselskap om nordmenns bibelbruk. Rapporten analyserer unge voksnes bibelbruk basert på intervjudata. Den undersøker visse kjennetegn ved informantenes erfaringer med bibelbruk i barndom og oppvekst, og ser på hva som motiverer til, og hva som hindrer, bibelbruk i dag.
- Religion og humor er tittelen på et prosjekt som tar for seg om ulike sider ved relasjonen mellom religion og humor i norske medier. Medietilsynet, Fritt Ord, KIFO, OsloMet og Universitetet i Agder har gitt tilskudd til prosjektet som skal munne ut i en antologi der KIFOs forskere og andre forskere ser på humoristiske fremstillinger av religion i ulike medier og ulike religiøse og ikke-religiøse gruppers holdninger til religionshumor. Antologien utgis i 2019 som open access.

Strategiplanen sier at KIFO skal videreføre sitt arbeid med analyse av og forskning på statistikk- og registerdata på kirke-, religions- og livssynsfeltet. KIFO har en unik rolle blant de kirke- og religionsvitenskapelige miljøene når det gjelder kvantitativ forskning. Tore Witsø Rafoss etterfølger Pål Ketil Botvar som KIFOs representant i Statistisk sentralbyrås Kirke-KOSTRA gruppe.

NORDIC JOURNAL OF RELIGION AND SOCIETY (NJRS)

KIFO har i 2018 fortsatt å bidra til utgivelsen av Nordic Journal of Religion and Society (NJRS), som er et engelskspråklig nivå 2-tidsskrift. (Nivå 2 angir at tidsskriftet har den høyeste rangeringen som vitenskapelig tidsskrift). I 2016 overtok Universitetsforlaget ansvaret for utgivelsen og det er laget ny avtale med KIFO og redaktørene. NJRS er tilgjengelig på Idunn.no, der tidligere artikler fra og med 2006 er tilgjengelige. Inger Furseth og Mia Løvheim (Uppsala Universitet) er redaktører. NJRS støttes i tillegg av Nordisk publiseringsnemnd for humanistiske og samfunnsvitenskapelige tidsskrifter (NOP-HS).

PUBLISERING OG FORMIDLING

KIFO hadde et ekstra høyt antall publikasjoner i 2017 på grunn av to antologier. I 2018 er publiseringsaktiviteten omtrent på gjennomsnittet for de senere årene. (Fullstendig liste over publikasjoner finnes under pkt. 6)

Tabellen er oppdatert	2017 Sum	2018 Sum	Hvorav på engelsk		Vitensk. nivå 2		Vitensk. nivå 1		Ikke fagfelle- vurdert
			2017	2018	2017	2018	2017	2018	
Bøker	3	2*	2		2		1		
Artikler i tidsskrifter og bøker	27	14	13	10	7	4	18	7	2
Institusjonsrapporter el. lignende	4	4							
Bokanmeldelser i vitenskapelige tidsskrift/fagtidsskrift	6	2	5	2					

* Vi har kategorisert en doktorgradsavhandling under bøker.

I tillegg til publisering av bøker, artikler i bøker og tidsskrifter og forskningsrapporter, deltar forskerne på vitenskapelige konferanser og seminarer og presenterer sine forskningsfunn. De har presentert 10 'papere' på vitenskapelige konferanser og holdt 32 forelesninger på konferanser eller andre faglige sammenhenger.

KIFOs forskere er dessuten svært aktive når det gjelder forskningsformidling og kommunikasjon med offentligheten og KIFOs ulike brukergrupper, som departement, Kirkerådet, bispedømmeråd, fellesråd og menigheter på diverse samlinger hos disse, konferanser og fagdager. Se liste over framturen i media helt bakerst. Med kronikker, artikler og intervjuer, viser at KIFO-forskerne også er aktive og etterspurte for kommentarer og synspunkter i presse og media og gjennom det når ut til offentligheten. Det er registrert 61 opptredener i media i 2018.

ØKONOMI

Statstilskuddet til KIFO utgjorde 6 679 000 kroner i 2018. Eksterne prosjektinntekter var 1,44 mill. kroner i 2018. De samlede inntektene var 8,4 mill. kroner. Medlemskontingent fra 9 hovedsamarbeidspartnere var tilsammen kr 90 000. KIFO fikk et overskudd i 2018 på 39 000 kroner.

KIFO er nå godt etablert i Øvre Slottsgate 2B i Oslo sentrum, etter at leieavtalen med Diakonhjemmets Stiftelse ble terminert 1. juli 2017. Det ble inngått en avtale med VID bibliotek om fortsatt tilgang på bibliotekstjenester for KIFOs ansatte.

Fra og med 1.juni 2018 har KIFO inngått avtale med KNIF Regnskap om levering av regnskapstjenester. Kontraktene med deltidsansatte regnskapsmedarbeidere ble samtidig avsluttet.

3 HOVEDSAMARBEIDSPARTNERNE, REPRESENTANTSKAPET OG STYRET

HOVEDSAMARBEIDSPARTNERE 2018

Ansgar Teologiske Høgskole, Kristiansand (ATH)
Det teologiske fakultet, Universitetet i Oslo (TF)
MF Vitenskapelig høyskole, Oslo (MF)
VID vitenskapelig høgskole, Oslo (VID)
Høgskulen i Volda, Institutt for religion, livssyn og kyrkjefag, Volda (HVO)
IKO – Kirkelig pedagogisk senter, Oslo
Kirkerådet, Oslo (KR)
NLA Høgskolen, Bergen
Universitetet i Agder, Institutt for religion, filosofi og historie, Kristiansand (UiA)

REPRESENTANTSKAPET 2018

Professor Ingvild Sælid Gilhus, leder, oppnevnt av Kirkerådet
Varamedlem: Førsteamanuensis Svein Sandø
Professor Idar Kjølsvik, oppnevnt av Kirkerådet
Varamedlem: Professor emeritus Preben Lindøe
Professor Jone Salomonsen, oppnevnt av Det teologiske fakultet, UiO
Varamedlem: Professor Oddbjørn Leirvik
Praktikumsleder Fredrik Saxegaard, oppnevnt av MF Vitenskapelig høyskole
Varamedlem: Førsteamanuensis Tone Stangeland Kaufmann
Rektor Ingunn Moser, oppnevnt av VID vitenskapelige høgskole
Varamedlem: Prorektor Bård Mæland
Direktør Marianne Uri Øverland, oppnevnt av IKO – Kirkelig pedagogisk senter og IKO-Forlaget AS
Varamedlem: Administrasjonsleder Dag-Eirik Lannem
Rektor/førsteamanuensis Erik Waaler, oppnevnt av NLA Høgskolen
Varamedlem: Førsteamanuensis Egil Morland
Høgskolelektor Hildegunn Valen Kleive, oppnevnt av Høgskulen i Volda
Varamedlem: Førsteamanuensis Jostein Garcia de Presno
Professor Odin Lysaker, oppnevnt av Universitetet i Agder
Varamedlem: Professor Elisabet Haakedal
Dosent Lars Råmunddal, oppnevnt av Ansgar Teologiske Høgskole
Varamedlem: Førstelektor Øyvind Skjegstad

KIFOS STYRE 2018

Førsteamanuensis Trude Evenshaug, Universitetet i Sørøst-Norge. Styreleder.

Varamedlem: Førsteamanuensis Per Halse, Høgskulen i Volda.

Instituttleder/førsteamanuensis Irene Trysnes, Universitetet i Agder (nestleder fra 28.11.17).

Varamedlem: Førsteamanuensis Yvonne Margretha Wang, Høgskulen på Vestlandet

Professor Jørgen Straarup, Södertörns högskola

Varamedlem: Direktør Marianne Uri Øverland, IKO – Kirkelig pedagogisk senter og IKO-forlaget AS

Forsker Olaf Agedal, representant for ansatte

Varamedlem: Forsker Sindre Bangstad

Straarup og Øverland (vara) ble gjenvalgt for en ny periode på Representantskapsmøtet 12.6.2018.

Sindre Bangstad

Forsker II; cand.polit., ph.d., sosialantropologi.

Kompetanseområder: sosialantropologi, muslimer i sekulære samfunn (Sør-Afrika, Norge), menneskerettigheter, tros- og livssynsfrihet, islam, hatytringer, ytringsfrihet, sekularisme og sekularitet, rasisme, islamofobi.

E-post: sindre.bangstad@kifo.no

Direkte telefon: 23 33 47 24

Pål Ketil Botvar

Forsker I; cand.polit., ph.d., statsvitenskap

Kompetanseområder: empiriske studier av moral, religion og politiske holdninger, statistikk, religionssosiologi, nyreligiøsitet, menighetsstudier.

Permisjon fom. 15.10.2018

Ånund Brottveit

Forskningsassistent; cand.polit., ph.d., sosialantropologi

Kompetanseområder: sosialantropologi, symbol- og ritualteori, kulturanalyse, flerkulturalitet, sosialt nettverk, dialogisme og diskursteori, medisinsk antropologi.

E-post: anund.brottveit@kifo.no

Direkte telefon: 22 33 47 25

Inger Furseth

Professor II; dr.polit., sosiologi

Kompetanseområder: religionssosiologi, kjønn og religion, religiøst mangfold, sosiologisk teori, sosiale og religiøse bevegelser.

E-post: inger.furseth@sosgeo.uio.no

Ann Kristin Gresaker

Forsker II, ph.d., sosiologi

Kompetanseområder: religion, populærkultur og kjønn, medieanalyse, religionssosiologi, religiøs endring.

E-post: gresaker@kifo.no

Direkte telefon: 23 33 47 28

Tore Witsø Rafoss

Forsker II; ph.d., sosiologi

Kompetanseområder: kultursosiologi, kognitiv sosiologi, kollektiv identitet, terror, religionssosiologi, kvantitativ og kvalitativ metode.

E-post: tore.rafoss@kifo.no

Direkte telefon: 23 33 47 26

Olaf Aagedal

Forsker I; dr.philos., sosiologi

Kompetanseområder: kultur- og religionssosiologi, symboler, ritualer, jubileer, minnepolitikk, nasjonal identitet, kirker som kulturarena.

E-post: aagedal@kifo.no

Direkte telefon: 23 33 47 23

Sunniva E Holberg

Forskningsassistent, MA, statsvitenskap

Sluttet 01.04.2018

Administrasjon:

Ina Holmstad

Rådgiver.

E-post: ina.holmstad@kifo.no

Direkte telefon: 23 33 47 20

Begynte 4.09.2017

Netta Marie Rønningen

Forskningsassistent, MA, sosiologi

Begynte 16.10.2018

Knut Evensen

Regnskap (Deltid)

Sluttet 31.05.2018

Bodil Hafslund

Regnskap (Deltid)

Sluttet 31.05.2018

5 PROSJEKTER UNDER ARBEID 2018

Prosjektene presenteres under følgende fem overskrifter.

1. Endring og kontinuitet i Den norske kirke
2. Religion i samfunnet og religiøs mangfold
3. Livssyn, verdier og etikk
4. Analyse av og forskning på registerdata og statistikk på kirke-, religions- og livssynsfeltet
5. Andre prosjekter

Inndelingen svarer til de tre satsningsområdene definert i strategisk plan 2017–2019, og KIFOs kontinuerlige ansvar for forskning og kunnskapsoppbygging på området kirke-, religions- og livssynsstatistikk. (For publikasjoner og formidling fra prosjektene, se kapitel 6.)

Når det under finansiering står KIFO, betyr det at prosjektet er finansiert av KIFOs grunnfinansiering/tilskudd fra Kirkerådet over statsbudsjettet. Der det står KIFO og en annen institusjon, er prosjektet finansiert med tilskudd samt at KIFO bruker av grunnfinansieringen som egenandel for å gjennomføre prosjektet. Innenfor hvert satsningsområde er prosjektene oppført med de største finansieringskildene først.

5.1 ENDRING OG KONTINUITET I DEN NORSKE KIRKE

Dette satsningsområdet fokuserer på

- Den norske kirkes arbeid med kirkeordning, demokrati og organisasjonsspørsmål
- Utvikling i Den norske kirkes gudstjenesteliv, trosopplæring, kulturformidling
- Den norske kirke som «Norges folkekirke» etter avviklingen av statskirkeordningen

Barnenattverd

Bemanning: Ånund Brottveit, Tore W. Rafoss, Olaf Agedal

Ferdigstilling: 2019

Finansiering: Kirkerådet / Trosopplæringsreformen

Prosjektbeskrivelse: Tema for prosjektet er den nye nattverdstradisjonen i Den norske kirke der også barn inkluderes i nattverden. Prosjektet undersøker hvordan nattverd introduseres og praktiseres innenfor ramme av Trosopplæringsreformen. Barnenattverd vil også settes inn i en videre kulturell og historisk sammenheng der vi vil analysere denne praksisen som en del av en langsiktig endring av den norske nattverdstradisjonen.

Etter konfirmasjonen – exit eller transit?

Bemanning: Ann Kristin Gresaker (prosjektleder), Tore Witsø Rafoss, Netta Marie Rønningen og Olaf Agedal

Ferdigstilling: vår 2020

Finansiering: Kirkerådet og KIFO

Prosjektbeskrivelse: Prosjektet undersøker hva som skjer med ungdoms tilknytning til Den norske kirke og deres religiøse identitet etter konfirmasjonstiden og ut i deres unge voksne liv. Basert på en kvantitativ spørreundersøkelse og kvalitative intervju blant unge voksne spør vi om etterkonfirmasjonstiden blir en exitfase der man velger bort kontakt med kirken eller en transitfase som fører over i ny form for tilknytning til kirken og til en ny «voksen» religiøs identitet. Prosjektet skal også belyse ansattes erfaringer med tiltak rettet mot barn og unge.

Nordmenns bibelbruk, del 2

Bemanning: Tore Witsø Rafoss og Sindre Bangstad

Ferdigstilling: Våren 2018

Finansiering: Det norske bibelselskap

Funksjon (prosjektleder, prosjektmedarbeider, eget individuelt prosjekt): Prosjektleder.

Prosjektbeskrivelse: Prosjekt om bibelbruk. Resulterte i rapport og diverse formidlingsarbeid.

Nordmenns bibelbruk, del 3 [kansellert]

Bemanning: Tore Witsø Rafoss

Ferdigstilling: Våren 2019

Finansiering: Det norske bibelselskap

Funksjon (prosjektleder, prosjektmedarbeider, eget individuelt prosjekt): Prosjektleder.

Prosjektbeskrivelse: Planlagt samarbeidsprosjekt med Det norske bibelselskap. Ble kansellert av samarbeidspartner.

Reformasjonsjubileet 2017 som minnepolitikk.

Bemanning: Olaf Agedal

Ferdigstilling: 2018

Finansiering: KIFO

Prosjektbeskrivelse: Prosjektet studerer den norske markeringen av reformasjonsjubileet fra et minnepolitisk perspektiv, dvs. hvordan reformasjonen tolkes og brukes av ulike aktører for å formidle nåtidige budskap. Den norske 2017-feiringen blir også sammenlignet med tidligere feiringer og feiringer i andre land. Prosjektet bygger på feltarbeid i Wittenberg og Malmø (i forbindelse med pavens besøk på reformasjonsdagen 2016) og på nasjonale markeringer i Bergen, Oslo og Trondheim. Prosjektresultatene er formidlet gjennom foredrag, kronikk og fagartikkel i 2018.

Rekruttering til kirkelig utdanning og stillinger

Bemanning: Ann Kristin Gresaker (prosjektleder) og Tore Witsø Rafoss

Ferdigstilling: Desember 2019

Finansiering: Kirkerådet/KIFO (fra KIFOs grunnbevilgning)

Prosjektbeskrivelse: Prosjektet utføres etter initiativ fra, og i dialog med, Kirkerådet og målet er å frembringe kunnskap om hvorfor unge velger og ikke velger kirkelige profesjonsstudier. Det vil spesielt legges vekt på hvorfor unge med bakgrunn i kirkelig arbeid og med tilknytning til kirken likevel ikke velger å fortsette med kirkelige aktiviteter og arbeid.

5.2 RELIGION I SAMFUNNET OG RELIGIØST MANGFOLD

Dette satsningsområdet fokuserer på følgende punkter:

- Ulike aspekter ved religion og livssyn i det offentlige rommet

- Empiriske endringer i religionsbildet
- Livsfaseritualer i et livssynsåpent samfunn
- Religiøsitet i nasjonale ritualer

Religion og humor

Bemanning: Ann Kristin Gresaker, Pål Ketil Botvar

Ferdigstilling: 2019

Finansieringskilder: Fritt ord, Medietilsynet, KIFO, OsloMet og Universitet i Agder

Samarbeidspartner: Olav Hovdelien (HIOA/Oslo Met)

Prosjektbeskrivelse: Relasjonen mellom religion og humor har vært spenningsfylt. Forskningsprosjektet Humor og religion i norske medier – konflikt, dialog, endring undersøker ulike sider ved relasjonen mellom religion og humor i norske medier, inkludert produksjon av religionshumor, humoristiske fremstillinger av religion i ulike medier og ulike religiøse gruppers respons på og holdninger til religionshumor. Resultatet av prosjektet kommer i en antologi som utgis av Cappelen Damm i 2019 (open access).

Tros- og livssynsmangfold i Oslo Kommune: En kartlegging.

Bemanning: Sindre Bangstad

Ferdigstilling: 07. februar 2018

Finansiering: Oslo Kommune.

Samarbeidspartner: Samarbeidsrådet for tros- og livssynsorganisasjoner (STL) med finansiering fra OXLO-midler Oslo Kommune.

Prosjektbeskrivelse: En kartlegging av tros- og livssynsmangfold i Oslo Kommune. Munnet ut i KIFO-rapport 2: 2018

Undersøkelse blant Oslos tros- og livssynssamfunn

Bemanning: Ånund Brottveit, Sindre Bangstad, Stein Villumstad (STL)

Ferdigstilling: 2020

Finansiering: Oslo kommune, KIFO

Samarbeidspartner: Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn (STL)

Prosjektbeskrivelse: Kartlegge samarbeid i Oslo mellom lokale tros- og livssynssamfunn, mellom disse og myndighetene, og med offentlige kulturinstitusjoner. Spørreundersøkelsen er utviklet av forskere i Hamburg og gjennomføres som en QuestBack survey. KIFO samarbeider med STL for å følge opp respondentene og eventuelt tilby alternative måter å besvare skjemaet på. Undersøkelsen vil gi mer kunnskap om tros- og livssynsmangfoldet i Oslo, om hva som skjer av samfunnsrettede aktiviteter på lokalt plan, og hvordan ulike trossamfunn og livssynsorganisasjoner stiller seg til kontakt med andre.

Kristne migranter i møte med Den norske kirke (DnK).

Bemanning: Sindre Bangstad og Ånund Brottveit

Ferdigstilling: 31. desember 2019

Finansiering: KIFO.

Samarbeidspartner: Kirkerådet.

Prosjektbeskrivelse: Forberedende arbeid med en planlagt studie om kristne migranternes møte med menigheter i Den norske kirke, med særlig vekt på ressurser og tiltak, planlagt utført i 2019.

Urban Management of Religious Diversity

Bemanning: Ånund Brottveit, Ann Kristin Gresaker

Ferdigstilling: 2019

Finansiering: Universitetet i Stavanger / KIFO

Samarbeidsparter: Universitetet i Stavanger, VID Stavanger, Universität Hamburg

Prosjektbeskrivelse: I samarbeid med Universitetet i Stavanger/VID Stavanger, er KIFO ansvarlig for en lokal studie i Oslo. Casestudien er del av det komparative prosjektet Religious Dialogue in Modern Societies/ReDi ledet av Geir Skeie (UiS), med lignende studier i London og Hamburg. Følgende forskningsspørsmål stilles: 1) hvordan «byen» forstått som visse nøkkelaktører i politikk og forvaltning og sivilsamfunnsorganisasjoner håndterer religiøst mangfold, 2) hvilke ideer og mål disse aktørene har, og 3) hvilken rolle tros- og livssynsaktiviteter har i denne konteksten. Arbeid i 2018 har dreid seg om artikkelskriving i samarbeid med Hamburg-forskeren Anna Körs.

Relevant religion? Nordiske livsstilblader av religion 1988, 1998 og 2008

Bemanning: Ann Kristin Gresaker

Ferdigstilling: 2018 (levert avhandling oktober 2017, disputas mars 2018)

Finansieringskilder: Joint Committee for Nordic Research Councils for the Humanities and the Social sciences (NOS-HS) (i perioden 1.4.2010-31.3.2014) og KIFO

Tidsforbruk i månedsverk: 0,5 (forberedelse disputas)

Egeninitiert: Ja

Funksjon: Individuelt prosjekt

Prosjektbeskrivelse: Artikkelbasert avhandling som undersøker hvordan kvinne-, manne- og familieblader fremstiller religion i 1988, 1998 og 2008, via en kvantitativ innholdsanalyse og kvalitative tekstanalyser. Avhandlingen konkluderer med at religion i økt grad preges av en forbrukerorientering med fokus på forbedringsprosesser og underholdning. Kvinnebladene anvendeliggjør religion som en tilnærming til hjelp. I mannebladene er religion et virkemiddel for å belyse temaer som sex og vold med siktemål om å underholde og fascinere.

Når vinden gir svar. Bob Dylans norske følgesvenner.

Bemanning: Pål Ketil Botvar

Ferdigstilling: 2018

Finansiering: NFR-stipend

Prosjektbeskrivelse: Prosjektet handler om utvikling av en fagbok om Bob Dylan-fans i Norge. Prosjektet baserer seg på teori om fandom, samt teorier om populærkultur og religion. I prosjektet sammenliknes Dylan-fans med ulikt ideologisk ståsted. Vi ser også på betydningen av bakgrunnsforhold som alder, kjønn, bosted og utdanningsnivå. Prosjektet tar utgangspunkt både i kvalitative og kvantitative data. I 2018 ble det i relasjon til prosjektet levert inn en engelsk-språklig artikkel om bruk av Bob Dylans musikk og tekster i norske gudstjenester. Artikkelen er tenkt som del av en antologi redigert av Geir Winje og Robert Kvalvaag på Cappelen Damm Akademisk.

5.3 LIVSSYN, VERDIER OG ETIKK

Dette forskningsområdet fokuserer på:

- Tros- og livssynssamfunnenes engasjement i etiske spørsmål

- Betydningen av tro og livssyn for verdier og holdninger i samfunnet
- Religion, rettigheter og lovgivning
- Samfunnsutvikling og verdikonflikter

Tweens i trosopplæringen

Bemanning: Ann Kristin Gresaker, Pål Ketil Botvar (prosjektleder) og Netta Marie Rønningen

Ferdigstilling: November 2018

Finansiering: Blå Kors og KIFO

Samarbeidsparter: Blå kors

Prosjektbeskrivelse: Basert på en kvantitativ undersøkelse blant cirka 500 frivillige og ansatte og intervju med fem personer med formidlingserfaring i kirker og kristne organisasjoner, undersøkte prosjektet hva som kjennetegner formidlingen til tweens. Dette innebærer hvilke typer tiltak som finnes, hvilke metoder som benyttes og hvilke temaer som adresseres, deriblant om og eventuelt hvordan seksualitet, gaming, data- og nettbruk og rus tas opp. Prosjektet resulterte i rapporten «-Bra nok som du er. Formidling til tweens i kirker og kristne organisasjoner».

Verdier, religion og menneskerettigheter

Bemanning: Pål Ketil Botvar

Ferdigstilling: 2019

Finansiering: KIFO

Prosjektbeskrivelse: Prosjektet handler om ungdom, religion og holdninger til menneskerettigheter. Prosjektet er et samarbeid mellom ca. 20 europeiske land, og koordineres fra universitetet i Wurzburg, Tyskland. I prosjektet sammenliknes ulike religiøse ungdomsgruppers syn på menneskerettigheter i europeiske storbyer.

5.4 ANALYSE AV OG FORSKNING PÅ REGISTERDATA OG STATISTIKK PÅ KIRKE-, RELIGIONS- OG LIVSSYNSFELTET

Arbeid med Tro- og livssynsundersøkelsen 2

Bemanning: Tore Witsø Rafoss, Pål Ketil Botvar, Ann Kristin Gresaker

Ferdigstilling: 2019

Finansiering: KIFO

Funksjon (prosjektleder, prosjektmedarbeider, eget individuelt prosjekt): Prosjektleder

Prosjektbeskrivelse: Arbeid med å utforme en ny tro- og livssynsundersøkelse

Hva kjennetegner menigheter med stabil eller økende gudstjenestedeltakelse?

Bemanning: Pål Ketil Botvar

Ferdigstilling: 2018

Finansiering: KIFO

Prosjektbeskrivelse: Prosjektet er en bestilling fra Kirkerådet hvor de ønsker at KIFO skal lage en oversikt og kommentert analyse av data fra menighetenes årsstatistikk 2012–2016. Målet er å kunne avgjøre på hvilke måter menigheter med stabil eller økende gudstjenestedeltakelse skiller seg fra de øvrige (flertallet) og om det dreier seg om et stabilt mønster over tid. Data på menighetsnivå sier lite om kjennetegn ved menighetene ut over faktorer som størrelse og geografisk plassering. For å finne ut mer om særtrekk ved de aktuelle menighetene trenger en å kunne gå inn på det aggregerte

kommune/fellesrådsnivået. På den måten vil en kunne koble de kirkelige dataene sammen med kommunedatabasen. Dermed vil det også bli mer usikkert om en bare fanger opp menigheter med vekst/stabil utvikling eller også noen med nedgangstendenser. Ideelt sett trenger en i tillegg å trekke inn kvalitative data som sier noe om for eksempel bytte av prest, samt andre utskiftninger og endringer som har skjedd i menigheten i den aktuelle perioden en studerer.

5.5 ANDRE PROSJEKTER

"Verktøykasse for kvalitativ analyse: en innføring i hvordan man bruker teori"

Bemanning: Tore Witsø Rafoss, Lars E. F. Johannessen (HiOA) og Erik Børve Rasmussen (HiOA).

Ferdigstilling: 2018

Funksjon (prosjektleder, prosjektmedarbeider, eget individuelt prosjekt): Individuelt prosjekt.

Prosjektbeskrivelse: Å skrive en bok om Kvalitativ analyse. Boken ble publisert høsten 2018.

Soldiers Without a War: Competing Framings of the Norwegian Engagements in Afghanistan

Bemanning: Tore Witsø Rafoss og Elin Gustavsen

Ferdigstilling: i løpet av 2018.

Prosjektbeskrivelse: Jeg skriver en artikkel sammen med Gustavsen (ansatt ved Institutt for forsvarsstudier) om det norske ordskiftet om militære operasjoner i Afghanistan og hvordan dette tolkes av Afghanistan-veteraner. Artikkel ble publisert i 2018.

Museum som minnepolitiske aktører.

Bemanning: Ottar Grepstad (prosjektleder, nettverk av museumsansatte)

Ferdigstilling: 2018

Finansiering: Norsk Kulturråd

Prosjektbeskrivelse: Prosjektet er et nettverkssamarbeid mellom ansatte i kunstmuseum.

Prosjektet analyserer museumsarbeid ut fra et minnepolitisk perspektiv; dvs. analysere hvordan verdier og interesser i samtiden påvirker musene sin fremstilling av fortida. Resultatene er publisert i bok og foredrag våren 2018.

KIFO 25-årsseminar. Forskning og religiøs endring 1993-2018.

Bemanning: KIFOs ansatte og inviterte bidragsytere.

Ferdigstilling: 2018

Finansiering: KIFO

Funksjon: Prosjektleder. Hovedansvarlig for faglig og praktisk planlegging av seminaret.

Prosjektbeskrivelse: Planlegging og gjennomføring av et jubileumsseminar som drøftet bakgrunnen for opprettelsen av KIFO, analyserte religiøse endringer i de 25 årene KIFO har eksistert og presenterte aktuell forskning fra KIFO. Jubileet ble også feiret gjennom et kulturinnslag på seminaret.

Samarbeid om selvhjelp

Bemanning: Ånund Brottveit

Ferdigstilling: 2019

Finansiering: OsloMet/KIFO

Samarbeidspartnere: Nora Gotaas, Hilde H. Zeiner og Marte Feiring, OsloMet

Prosjektbeskrivelse: Medredaktør og forfatter i bokprosjekt basert på selvhjelpsforskningen.

Forskerne har analysert fremveksten av den nye formen for selvorganiserte selvhjelpsgrupper,

promotert av organisasjonen Selvhjelp Norge. Forskningsprosjektet «Endringsarbeid i selvhjelpsgrupper» ble administrert av Norsk institutt for by- og regionsforskning (NIBR). Bokprosjektet, Samarbeid om selvhjelp, bygger på dette prosjektet.

«Hva betydde rosetogene? Rituell samling i et moderne samfunn»

Bemanning: Tore Witsø Rafoss

Ferdigstilling: 2018

Finansiering: Nei

Funksjon (prosjektleder, prosjektmedarbeider, eget individuelt prosjekt): Individuelt prosjekt.

Prosjektbeskrivelse: Bok-kapittel som inngår i en bok initiert av PRIO. Bok ble publisert i 2018.

6 PUBLIKASJONER

6.1 BØKER

- Gresaker, Ann Kristin. 2018. *Relevant religion. Nordiske livsstilbladers fremstillinger av religion 1988–2008*. Doktoravhandling, Universitetet i Oslo.
- Lars E. F. Johannessen, Tore Witsø Rafoss, and Erik Børve Rasmussen. 2018. *Hvordan bruke teori? Nyttige verktøy i kvalitativ analyse*. Oslo: Universitetsforlaget.

6.2 ARTIKLER I BØKER

- Bangstad, Sindre. 2018b. «The New Nationalism And Its Relationship To Islam. » I *Diversity and Contestations Over Nationalism in Europe And Canada*, redigert av John Erik Fossum, Riva Kastoryano og Birte Siim, 285-313. London: Palgrave MacMillan (nivå 2).
- Sindre Bangstad 2018d. Norway. I *Yearbook of Muslims in Europe vol 10*, redigert av Oliver Scharbrodt mfl, 493-510. Boston og Leiden: Brill (nivå 1).
- Pål Ketil Botvar, Claudia Sarti, Katarzyna Zielińska, Marcin K. Zwierzdzyński. 2018. «Religion and attitudes towards abortion and euthanasia among young people in Poland and Norway». I *Euthanasia, Abortion, Death Penalty and Religion - The Right to Life and its Limitations*, redigert av Hans-Georg Ziebertz og Francesco Zaccaria. Heidelberg: Springer (nivå 1).
- Olga Breskaya, Pål Ketil Botvar, Anders Sjöborg and Silviu Rogobete. 2018. «Religion, trust in institutions and attitudes towards abortion: a comparison between Lutheran and Orthodox countries». I *Euthanasia, Abortion, Death Penalty and Religion - The Right to Life and its Limitations*. Redigert av Hans-Georg Ziebertz og Francesco Zaccaria. Heidelberg: Springer (nivå 1).
- Pål Ketil Botvar og Anders Sjöborg. 2018. *Social Conflicts, Religion and Human Rights Support: A Study of Young Christians and Muslims in Scandinavia*. I *Political and Judicial Rights through the Prism of Religious Belief*, redigert av Carl Sterkens og Hans-Georg Ziebertz. Heidelberg: Springer (nivå 1).
- Rafoss, Tore Witsø. 2018. «Hva Betydde Rosetogene? Rituell Samling i et Sekulært Samfunn.» I *Norge Etter 22. Juli*, Henrik Syse (red.). Cappelen Damm Akademisk. [nivå 1]
- Agedal, Olaf. 2018. «Kongens Nei på utekino. Slottsparken som friluftsmuseum og minnepolitisk arena». I *Forfattarens skriftstader. Litterære museum i norsk minnepolitikk*, redigert av Ottar Grepstad, 319-342. Oslo: Samlaget. (nivå 1).

6.3 ARTIKLER I TIDSSKRIFTER

- Bangstad, Sindre. 2018a. «Et tilsvar til Rasmussen», *Norsk Sosiologisk Tidsskrift* 2 (2): 172-6 (nivå 1).
- Sindre Bangstad. 2018c. «Don't Look Now: Can Norway reckon with the reality of right-wing extremists?», *World Policy Journal* 35 (2): 34-40 (nivå 1).
- Sindre Bangstad, Paul Gilroy, Tony Sandset og Gard Ringen Høyberg. «Diagnosing Race, Racism and Nationalism: A Conversation With Paul Gilroy», *Cultural Studies* (nivå 2).

- Furseth, Inger. 2018. Prolonger l'ancienne route: la gestion de la diversité religieuse dans les États-providence scandinaves [Extending the old road: Managing religious diversity in Scandinavian Welfare States.]. Transl. by Guillaume St-Laurent. In Dix ans plus tard: La commission Bouchard-Taylor, succès ou échec? ed. Solange Lefebvre and Guillaume St-Laurant, 221-233. Montréal: Québec Amérique.
- Gustavsen, Elin & Rafoss, Tore Witsø (2018). Soldiers without a war? Public and private framings of Norway's engagement in Afghanistan. *Acta Sociologica*. <https://doi.org/10.1177/0001699318780966> [nivå 2]
- Rafoss, Tore Witsø (2018). Enemies of freedom and defenders of democracy: The metaphorical response to terrorism. *Acta Sociologica*. <https://doi.org/10.1177/0001699318816524> [nivå 2]
- Agedal, Olaf. 2018. «Reformasjonsjubileet som minnepolitikk». *Kirke og Kultur*: 151-160 (populærvitenskapelig)

6.4 RAPPORTER

- Bangstad, Sindre. 2018. *Søndag som en annerledes dag? En rapport om den norske debatten om søndagsåpne butikker og erfaringer fra andre land*. KIFO Rapport 2018: 1. Oslo: KIFO.
- Bangstad, Sindre. 2018. *En kartlegging av tros- og livssynsmangfold i Oslo Kommune*. KIFO Rapport 2018: 2. Oslo: KIFO.
- Rafoss, Tore Witsø og Bangstad, Sindre. 2018. *Å tilbringe tid med Gud. En kvalitativ studie av unge voksnes bibelbruk*. KIFO Rapport 2018: 3. Oslo: KIFO.
- Ann Kristin Gresaker, Netta Marie Rønningen og Pål Ketil Botvar. 2018. «Bra nok som du er». *Formidling til tweens i kirker og kristne organisasjoner*. KIFO Rapport 2018: 4. Oslo: KIFO.

6.5 BOKANMELDELSE I VITENSKAPELIG TIDSSKRIFT/FAGTIDSSKRIFT

- Bangstad, Sindre. 2018a. Gisli Palsson (2016). The Man Who Stole Himself: The Slave Odyssey of Hans Jonathan. Chicago og London: Chicago University Press. *American Ethnologist* 45 (3) 2018: 446-7.
- Bangstad, Sindre. 2018b. Pooyan Tamimi Arab (2017). Amplifying Islam in the European Soundscape: Religious Pluralism and Secularism in the Netherlands. *American Ethnologist* 45 (4) 2018.

6.6 BEDØMMELSESKOMITEER (DR.AVH., DISPUTASER, TILSETTINGER)

Sindre Bangstad

- Medlem av oppnevnt utvalg som skal arbeide med en Handlingsplan mot anti-muslimske holdninger, Minotenk, April-Juni 2018.
- Oppnevnt som styremedlem i Norsk Nettverk For Migrasjonsforskning, 01. juni 2018.
- Medlem av rådgivende utvalg for Fritt Ord-finansiert forskningsprosjekt om hatytringer og erfaringer for samfunnsdebattanter med minoritetsbakgrunn, Antirasistisk Senter, 2018.
- Reviews for *Nordic Journal of Migration Studies*, *Nordic Journal of Religion And Society*, *Patterns of Prejudice*, *FLEX: Journal of Intercultural Theory*, *Anthropologica*, Cambridge

University Press, American University in Beirut Press, NOW (Det Norske Videnskaps-Akademi), HERA, National Research Council South Africa.

- Sensurering og eksamensavvikling, B.A. i Sosialantropologi, Universitetet i Bergen, juni 2018.
- Sensurering og eksamensavvikling, M. A. i Journalistikk, OsloMet, juni 2018.

Pål Ketil Botvar

- Ledet sesjonen Religion and Humour – Negotiation and Conflict sammen med Ann Kristin Gresaker og Olav Hovdelien. The 24th Nordic Conference on the Sociology of Religion: “Religion, Politics, and Boundaries», Oslo 1-3 August 2018.
- Ledet sesjonen Majority Religions, Migrants, and Integration sammen med Peter B. Andersen. The 24th Nordic Conference on the Sociology of Religion: “Religion, Politics, and Boundaries», Oslo 1-3 August 2018.
- Ledet plenum sesjonen med Mark Juergensmeyer: The Global Rise of Religious Violence. The 24th Nordic Conference on the Sociology of Religion: “Religion, Politics, and Boundaries», Oslo 1-3 August 2018.

Ånund Brottveit

- Ledet sesjonen ‘Interreligious relations. Bridge-building, Dialogues, and Governmentality’. The 24th Nordic Conference in the Sociology of Religion. Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi ved Universitetet i Oslo, KIFO og Menighetsfakultetet, Oslo. 1.–3. august 2018.
- Ledet plenumssesjonen med Lorne Dawson: Understanding the Role of Religion in the Radicalization of Foreign Fighters in Syria and Iraq. The 24th Nordic Conference on the Sociology of Religion: Religion, Politics, and Boundaries. Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi ved Universitetet i Oslo, KIFO og Menighetsfakultetet, Oslo 1-3 August 2018.

Inger Furseth

- Ledet plenumssesjonen «Summing up 10 Years Research and Sketching a New Research Agenda», IMPACT Conference, Uppsala, 24-26 april 2018.
- Ledet sesjon om radikaliserings ... Society for the Scientific Study of Religion, Las Vegas, 26-28 oktober 2018.?
- Leder for arrangementskomiteen for Nordic Conference in the Sociology of Religion (NCSR), Oslo, 1-2 august 2018.
- Michael Riber Jørgensen, Aalborg Universitet, Danmark, 14 september, 2018

Ann Kristin Gresaker

- Ledet sesjonen Religion and humor. Negotiation and conflict sammen med Pål Ketil Botvar og Olav Hovdelien (Oslo Met) ved The 24th Nordic Conference in the Sociology of Religion. Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi ved Universitetet i Oslo, KIFO og Menighetsfakultetet, Oslo. 1.–3. august 2018.
- Medlem av den lokale arrangementskomiteen til The 24rd Nordic Conference for the Sociology of Religion ved UiO i Oslo august 2018 (innebar møtevirksomhet og redigering av konferanseprogrammet).

- Medlem av referansegruppa til forskningsprosjektet SPOR – Studium, profesjon og rekruttering med forskere fra VID og MF.
- Redaksjonssekretær *Nordic Journal of Religion and Society*: 0,5 mnd. (hadde kun ansvar for andre nummer i 2018)

6.7 FOREDRAG OG GJESTEFÖRELESNINGER

Sindre Bangstad

- Rapportlansering, Tros- og livssynsmangfold i Oslo kommune. Formannskapssalen, Oslo Rådhus, 7. februar 2018.
- Islam i Norge 2018. Invitert foredrag for Bispemøtet, Voksenkollen, Oslo, 12. februar 2018.
- Rasisme på 1-2-3. Foredrag for Alna Mot Rasisme, Furuset Bibliotek- og Kulturhus, Oslo, 5. mai 2018.
- Norway- A Lack of Reckoning? Invitert foredrag for Friedrich Ebert Stiftung, EU Liason Office, Brussel, 14. mai 2018.
- Religion og rasisme. Invitert foredrag for KIFOs Representantskapsmøte 12. juni 2018.
- Disseminating Controversial Research Topics. Invitert foredrag SUM (Senter For Utvikling og Miljø), Universitetet i Oslo, 14. juni 2018.
- Rasisme og hatkrim. Invitert foredrag (opptak til høstens undervisning), Politihøgskolen (PHS), Oslo 24. juni 2018.
- Holdninger hos majoritetsbefolkningen. Foredrag for Norges Idrettsforbund (NIF), Scandic Gardermoen 20. september 2018.
- Postcolonialism From a Norwegian Point of View. Invitert foredrag ved Kunsthøgskolen i Oslo (KHIO), Oslo 25. september 2018. På Ketil Botvar
- The Problem of Socio-Economic Rights in a Scandinavian Welfare State Context. The legitimacy of the Welfare State in times of migration. Empirical perspectives on Religion and socioeconomic Human Rights in a time of global Migration. University of Uppsala. Uppsala/Sverige. 6.-9. desember.
- Hvordan fungerte Kirkevalget 2015? Åpen folkekirkes kirkedemokratiseminar. Litteraturhuset i Oslo, 29. mai.
- Tro, tillit og toleranse. Holdninger til menneskerettigheter blant unge. Presentasjon av KIFO-rapport på Litteraturhuset i regi av Kirkerådet, Mellomkirkelig råd, KIFO - Institutt for kirke-, religions- og livsynsforskning, VID – vitenskapelige høgskole. Oslo, 11. september.
- The Beatles og kristen tro. Foredrag sammen med Geir Winters på familieleir i regi av KFUK/M. Klattholmen 20. juli.

Pål Ketil Botvar

- Tåler vi et livssynsåpent samfunn? Unges holdninger til religionsfrihet i en flerkulturell kontekst. Åpent seminar «Det livssynsåpne samfunn». Høgskulen på Vestlandet, Bergen 5. februar.

Ånund Brottveit

- Feiringssteder og feiringsformer. Nasjonale reformasjonsmarkeringer i Norge 2017. KIFO-seminar/ Luther 2017. Tilbakeblikk på reformasjonsjubileet. Litteraturhuset, Oslo. 12. januar 2018.
- Religionenes tilbakekomst? Har religionene kommet tilbake, eller er det bare mediene som har oppdaget dem? Dialogkafé, Furuset bibliotek og aktivitetshus. Ung Dialog, Oslo. 26. februar 2018.
- Velkomst og introduksjon sammen med Trude Evenshaug. KIFOs 25-årsseminar: Forskning og religiøs endring 1993-2018. Vitenskapsakademiet, Oslo. 21. November 2018.

Inger Furseth

- «Norsk religiøsitet i en nordisk kontekst 1993-2018. Likheter, forskjeller, utviklingstrekk.» KIFO 25-årsseminar: Forskning og religiøs endring 1993-2018. Vitenskapsakademiet 21 november 2018

Ann Kristin Gresaker

- Etter konfirmasjonen – exit eller transit? (presentasjon av prosjektet). Unge voksne i by (workshop), UKT-konferansen. Kirkerådet og Menighetsfakultetet, Oslo. 18. oktober 2018.
- Religion – noe å le av? KIFOs jubileumsseminar. KIFO, Oslo. 21. november 2018.
- Bra nok som du er. Formidling til tweens i kirker og kristne organisasjoner (lansering av rapport). Skam. Blå Kors, Oslo. 28. november 2018.

Tore Witsø Rafoss

- Metaforer og innramning". Forelesning ved Westerdals, strategi og PR. 26. Februar
- "Jeffrey Alexander and the Strong Program of cultural sociology." Forelesning ved UiO, SOS4510, 16. mars.
- Presentasjon ved internseminar NRK for de som arbeider med religion og livssyn: «Religion og livssyn: Utvikling og trender i et stadig mer mangfoldig Norge». Gardermoen. 13. april.
- Presentasjon og sitte i panel ved KAs årskonferanse. "Den norske kirke og kirkelige ritualer i endring". Gardermoen. 4. juni.
- Presentasjon av rapport fra Bibelselskapets representantskap. «En kvalitativ studie av unges bibelbruk». Thon Hotel Opera. 12. juni.
- Seminar, slippfest og presentasjon av bokkapittel. «Norge etter 22. juli: Verdier, identiteter og et motstandsdyktig samfunn.» PRIO. 20. juni.
- Bokslipp og paneldeltagelse. Slippfest for boken «Hvordan bruke teori?» Oslo Met. 11. oktober
- Bokslipp og paneldeltagelse. Slippfest for boken «Hvordan bruke teori?» Dattera til Hagen. 15. oktober
- "Kulturproduksjon og kulturkonsum." Forelesning ved UiO, SOS2500. 3. september
- "Sosiale og kulturelle mønstre: Pierre Bourdieu." Forelesning ved UiO, KULKOM1001. 15. september.
- "Kategorisering, grenser og mat." Forelesning ved UiO, SOS2500. 24. september.
- Presentasjon på oppdrag av Bibelselskapet: «Bibelbruk i Norge». Filadelfiakirken Sarpsborg. 7. november.
- Presentasjon og samtale om politisk kommunikasjon hos Manifest forlag og tankesmie. Manifests lokaler. 25. oktober.

Olaf Agedal

- Reformasjonsjubileet som minnepolitikk. KIFO-seminaret «Luther 2017. Tilbakeblikk på reformasjonsjubileet». KIFO. Litteraturhuset Oslo. 12.januar.
- Bedehuskulturen. Innledninger til teaterstykket «Etterlyst Jesus». Det Norske Teater. Oslo. 6. og 7.februar, 6.mars.
- Nattverden tilbake til folket? Barns tilgang til nattverd frå 1993 endrer den norske nattverdstradisjonen. KIFOs jubileumsseminar. KIFO. Det Norske Vitenskapsakademi. Oslo. 21.november.
- Kunsten å jubilere. Jubileumsutfordringar og jubileumsfeller. Seminaret Jubileumsåret 2025 (planlegging av jubileum for Stavanger by og Stavanger Bispedømme). Stavanger bispedømme. Stavanger. 6.desember 2018.

6.8 PAPERPRESENTASJON VED VITENSKAPELIG KONFERANSE

Pål Ketil Botvar

- Views on Multiculturalism among Young People in Norway and Sweden. The 24th Nordic Conference on the Sociology of Religion: “Religion, Politics, and Boundaries», Oslo 1-3 August 2018.
- The Relationship between Religion and Humour According to General Population Surveys. The 24th Nordic Conference on the Sociology of Religion: “Religion, Politics, and Boundaries», Oslo 1-3 August 2018
- Hva har skjedd med folks forhold til religion? 1993 – 2018. KIFOs 20s jubileumsseminar, Oslo 21. november.
- Neo-Atheism and Human Rights. Conference on Young People, religion and Human Rights, Apulian Theological Faculty, Bari, Italia. 10 – 12. desember 2018. Ledet av Francesco Zaccaria og Hans-Georg Ziebertz.

Ånund Brottveit

- Urban Governance of Religious Diversity in Oslo. 24th Nordic Conference of the Sociology of Religion: Religion, politics and boundaries. University of Oslo 1 – 3. August 2018

Inger Furseth

- “Religious Complexity: A Useful Concept to Analyze Multiple Religious Trends?” IMPACT Conference, Uppsala, 24-26 april 2018.
- “The Role of Women in Religious Extremist Movements. “Society for the Scientific Study of Religion, Las Vegas, 26-28 oktober 2018.

Ann Kristin Gresaker

- Norwegian Stand-Up Comedians’ Jokes on Religion. The 24th Nordic Conference in the Sociology of Religion. Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi ved Universitetet i Oslo, KIFO og Menighetsfakultetet, Oslo. 1.–3. august 2018.

Tore Witsø Rafoss

- Presentasjon i gruppen "kultursosiologi" ved Sosiologisk vinterseminar. Norsk sosiologiforening. 2. – 4. januar.
- Young Christian Identity in a Secular Country. The 24th Nordic Conference in the Sociology of Religion (NCSR 2018). Oslo. 1.–3. august.

Olaf Aagedal

- The Holy Communion for Children and Ritual Change. Nordic Conference in the Sociology of Religion 2018. UIO/KIFO. Oslo 1.-3.august 2018.

6.9 FRAMTREDEN I MEDIA: KRONIKKER, ARTIKLER, INTERVJUER

Sindre Bangstad

- Rogalands Avis. Vil nekte hatpredikanter innreise. Intervju. 5. januar.
- NRK. Raser mot invitasjon av omstridt imam. Intervju. 5. januar.
- Antirasistisk.no. Paul Gilroy til Norge. Kronikk. 9. mars. <https://antirasistisk.no/eksterne-skribenter/paul-gilroy-norge/>
- VG.no. 50 år etter Martin Luther Kings død: -Fortsatt langt unna «drømmen.» Intervju. 4. april.
- Vårt Land. Vil ikke ha støtte. Intervju. 12. april.
- Africa Is A Country. The Double Consciousness of Paul Gilroy. Essay. 12. april. <https://africasacountry.com/2018/04/the-double-consciousness-of-paul-gilroy/>
- Dagsavisen. Rasismeforsker fant nyfascistisk litteratur i hyllene. Intervju 14. april.
- Aftenposten. Vi trenger Paul Gilroy's stemme mer enn noensinne. Kronikk. 15. april.
- Morgenbladet. – Ja, rasismen finnes fortsatt der. Bidragsyter til intervju. 20. april.
- Vårt Land. Snakkar som ein sokneprest. Intervju. 22. april.
- Vårt Land. Advarer mot dehumaniserende språk. Intervju. 4. mai.
- Vårt Land. Vil ta bort antisemittiske Koranvers. Intervju. 8. mai.
- Kjønnforskning.no. Kjønnforskere glemmer klasseperspektivet. Kronikk. 5. juni. <http://kjoennforskning.no/nb/2018/05/kjoennforskere-glemmer-klasseperspektivet>
- Samora. Paul Gilroy's doble bevissthet. Essay i Samora 2/2018
- Vårt Land. Etterlyser ideologisk oppgjør i 22.juli-film. Intervju. 5. juli.
- Le Monde. En Norvege, les survivants de la tuerie d'Utoya victimes de menaces. Intervju. 8. august.
- Dagbladet. Den «hvite identitetspolitikken». Kronikk. 18. august.
- Dagsavisen. Å snakke med hat i munnen. Kronikk (med Rune Berglund Steen, Ervin Kohn, Shoaib Sultan og Mari Linløkken). 31. august.
- Africa is a country. Decolonizing the academy. Essay. 4. september. <https://africasacountry.com/2018/09/decolonizing-the-academy>
- Vårt Land. Det er lett å mane frem et spøkelse av 'no platforming.' Intervju. 11. september.
- Vårt Land. Startskuddet for en ny islamforståelse. Intervju. 11. oktober.
- Afrika.no. Om noen norske akademikers fornektelser i møtet med avkolonisering. Kronikk. 11. oktober.
- Antirasistisk.no. Achille Mbembe til Norge. Kronikk. 25.oktober.

- Morgenbladet. Thorbjørnsrud bør nyansere. Debattinnlegg (med Bengt Andersen). 26. oktober.
- Morgenbladet (på nett). Å tenke verden fra Afrika. Kronikk. 30. november.
- Africa Is A Country. Mbembe's Fanonian meditations. Essay. 1. desember.
- Dagsavisen (på nett) 'Forskningsetisk overtramp i Store Norske Leksikon', Kronikk, Dagsavisen 11. desember.
- Dagsavisen (på nett) 'Rasismedebatten: - Grovt overtramp fra Store Norske', Intervju, Dagsavisen 11. desember.

Pål Ketil Botvar

- Vårt Land. «Ber når vi er redde». Intervju. 19. januar.
- Vårt Land «Fra avhold til måtehold». Presentasjon av rapport. 29. januar.
- Vårt Land. 1 av 3 menigheter i Den norske har hatt vekst. Kronikk. 3. april.
- NRK Nordland. «Ingen vil ha smykker lenger. Konfirmasjonsgaver gjennom tidende. Intervju. Amalie Nygård Jakobsen Journalist. Publisert 15. mai kl. 08:48-15. mai kl. 08:48. Gjengitt i Aftenposten 16. mai.
- Vårt Land. «Mener vår norske kultur er overlegen». Intervju. 30. mai.
- Vårt Land. «Aktive kristne mer positive til innvandring». Intervju. 1. juni.
- Vårt Land. «Unge er mindre religiøse enn de eldre». Intervju. 19. juni.
- Dagen. «Feiret 25 år med religionsforskning». Reportasje. 28. november.
- Pensjonisten nr 7, 2018. «Tema Religion. Fortsatt fotfeste». Intervju.
- Holisten 2/2018. «Nordmenns åndelige lengsel er økende». Intervju.

Ånund Brottveit

- Vårt Land. Et bilde på nasjonen. Intervju i reportasje om fotball-VM. Stine G. Bergo. 10. juli.

Ann Kristin Gresaker

- NRK Verdibørsen. Intervju om PhD-avhandlingen. 20. mars.
- Vårt Land. Manne- og kvinneblader ser vidt forskjellig på religion. Intervju om PhD-avhandlingen. Skrevet av Lars O. Flydal. 8. mai.
- Vårt Land. Tør ikke snakke om sex. Intervju om rapporten «Bra nok som du er». Skrevet av Mattis C.O. Vaaland. 1. desember.
- Dagen. Må våge å ta opp rus, seksualitet og nettbruk med tweens. Intervju om rapporten «Bra nok som du er». Skrevet av Ingunn Marie Ruud, KPK. 6. desember

Tore Witsø Rafoss

- Vårt Land: «Sekularisering og innvandring». Kronikk. 31. januar.
- Aftenposten: «Hvorfor forlater menn Den norske kirke?» Kronikk. 25. mars.
- Intervjuet om dåp på NRK Østlandssendingen. 19. april
- Intervju på P4 Nyhetene om kirkelige ritualer. 7. mai.
- Dagen: «Hvem bestemmer kirkens ritualer?» Omtale av paneldebatt. 7. juni.
- Vårt Land: «Bli religiøs, lev lenger». Intervju. 3. juli.
- Vårt Land: «3 av 5 vil ikke vies i kirken». Intervju. 8. september.
- Vårt Land: «Lesere møter veggen». Intervju og omtale av rapport. 7. desember.

- Fontene Forskning: «Sosiologisk hverdag». Anmeldelse av boken «Hvordan bruke teori?» 11. desember.
- Sosiologen.no: «Nyttig om teoribruk for studenter og veiledere». Anmeldelse av boken «Hvordan bruke teori?» 22. desember.
- Dagen: «Bibellesning betyr mest for frikirkelig». Intervju og omtale av rapport. 27. desember.

Olaf Aagedal

- Aftenposten. Jubileet staten ikkje ville feire. Kronikk. 25.februar
- Vårt Land. Sterk nedgang i kirkens korarbeid. Intervju. 1.juni.
- VG/Familieklubben. Derfor er 17.mai barnas dag. 15.mai.
- Klassekampen. Myten om Europa-allergien. Artikkel. 7.juni
- Vårt Land. Luther kan samle splittet kirke. Intervju. 4.juli
- Vårt Land. Barna åpner nattverden. Intervju. 22.november.
- Bergens Tidende. Bedehus mot strømmen. Intervju. 8.desember.